

Formaðurinn í Landsfelag Vinnurekandi Útróðrarmanna: Hetta hava vit biðið um:

Eg eri ikki vaknaður við kaldan dreym av málinum um Frøyanes

Málið um Frøyanes er als ikki eindomi í Føroyum. Og hetta er ikki annað enn ein heilt náttúrlig avleiðing av lógini, soleiðis sum m.a. útróðrarmenn hava góðtikið hana sigur Essa Petersen

ÁKI BERTHOLDSEN

– Hetta eigur ikki at koma óvart á nakran.

– Tí hetta er als ikki eindomi í Føroyum.

– Og hetta er í veruleikanum bara ein náttúrlig avleiðing av lógini um vinnuligan fiskiskap.

Essa Petersen, formaður í Landsfelag Vinnurekandi Útróðrarmanna, LVU, sigur, at málið um Frøyanes hevur ikki fingið seg at vakna við kaldan dreym.

Tí hann sigur, at tað er onki nýtt í Føroyum, at skip verða koyrd í bólk saman við útróðrabátum, hóast tey eftir stóð áttu at verið í einum óðrum bólk.

– So at onkur bátur kemur afturat, havi eg bara biðið eftir.

Formaðurinn í LVU sigur, at hetta er ein avleiðing av, at, at fiskirettindi kunnu keypast og seljast.

– Tað, sum øll nú ósa seg upp um, er onki nýtt. Tað er nevnliga onki óvanligt, at skip verða koyrd í bólk, har tey ikki áttu at verið eftir stóðini, og vit eru sjálvi orsøkin til hesa flokjuna, sigur formaðurinn í LVU

– Endamálið við at tað skal bera til at keypa og selja fiskirettindi, er at vinnan skal laga seg til fiskiskapin.

– Men landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum hevur fingið so stórar heimildir, at tað krevst ikki meiri enn ein kunngerð frá honum at forða fyri keypi og solu í ávisum bólk.

– Men vil hann hava meiri ferð á tillagingina, hevur hann hinvegin eisini heimild til at flyta skip ímillum bólk og til at „lata bólk upp aftur“, tá ið hann hevur hug til tað.

Blása við mjøli

Essa Petersen sigur, at tað er so langt síðani at føroyingar sjálvir sluppu at gera tað, sum so nógv hava øst seg upp um, at vágamenn gera við Frøyanesi, so tað er onki nýtt.

– So teir, sum stilla seg at blása nú, hava mjøl í munnum-nevnliga at koyra bátar í annan bólk enn tann, sum teir skuldu verið í eftir stóðini.

– Upprunliga vóru útróðrabátarnir bólkaðir sundur í bólk, har allir undir 20 tons vóru í einum bólk.

– Men so varð markað lækkað niður í 15 tons.

– Úrslitið av tí var, at einir 40 bátar afturat komu upp í bólk hjá teimum stóru útróðrabátunum.

– Somuleiðis varð tann broyting gjord, at nú skuldi tað ikki bara verða stóðin, sum var avgerðandi fyri, hvørjum bólk, bátarnir skuldu vera í, men motororkan.

– Gongdin bleiv so tann, at bátar uppá 18-19 tons, har eigarnir ikki høvdu fingið tað at bera til at trola, blivu keyptir og lagdir.

– Og so fingi 80-tonsarar

loyvi at brúka dagarnar, uttan at dagarnir blivu umroknaðir og vektadur upp í móti hvørjum óðrum.

– Úrslitið er sjálvsagt, at trýstið á fiskastovrnar vaks, tí ein fiskidagur hjá einum 80 tonsara er nógv effektivari enn ein dagur hjá einum 18 tonsara.

– Tað eru eisini partrolarar fluttir úr bólk tvey, sum er bólkurin fyri partrolarar, og koyrdir í bólk fyra saman við útróðrabátunum og teir fiska undir somu treytum sum útróðrabátarnir.

– At onkrir av hesum bát-

unum, eru útgjordin við dysum, sum geva teimum einar 75 hestar eyka fyri hvørjar 100 hestar, sum motorurin hevur, verður ikki tosað um

Kroystir at selja

Formaðurinn í LVU sigur, at útróðrabátarnir fingi so fáar dagar, at nógvir teirra vórðu kroystir at selja.

– Bátar undir 20 tons fingi bara 75 dagar í part við góðkenning av Meginfelag Útróðrarmanna.

Hann sigur, at hetta forði til, at útróðrabátar stóvdu til Havnar at mótmæla.

Úrslitið av tí var nóg umrøddi Viðarleiðis-fundurin, har tað varð avtalað, at bólkurin við teimum smáu útróðrabátunum fekk 5.000 dagar afturat.

– Men endamálið var eyðsýnt longu tá, og hevur verið tað síðani. Og tað er at pína útróðrin so langt niður, at útróðrarmenn verða kroystir at selja, sigur Essa Petersen.

– Tí er tað, at fiskirettindi kunnu keypast og seljast, at onki nýtt, sum spókir alla tíðina.

– Og útróðrarmenn eru sjálvir atvoldin til, at flokjan í fiskidagaskipanini er blivin so stór, tí teir hava sjálvir góðtikið skipanina, við teimum høvuðsreglum, sum hon hevur

– Og tí kann Frøyanes ikki kallast annað enn ein náttúrligur partur av gongdini, soleiðis sum hon hevur verið seinasta árin, sigur Essa Petersen.

Nú er loyvt at skjóta hundar sum ganga leysir í Hvalba

Nú er gjørt av, at hundar, sum ganga leysir í Hvalba, kunnu skjótast uttan ávaring. Men tað verður framvegis bannað at hava gæs í sóknini

ÁKI BERTHOLDSEN

Hóskvøldið var granna-

stevna í Hvalba har ymisk mál, bygdini viðvíkjandi, vórðu avgjörd.

Tað eru tey, sum eiga jorð í Hvalbiar Sókn, ið hava rætt at móta á grannastevnu. Sóknin er Hvalba, Sandvík og Litlu Dímun.

Av teimum 97,5 merkurum av jorð, sum hoyra til sóknina, vóru tær 23 merkurnar umboðaðar á stevnuni.

Eini 30-40 fólk vóru møtt á stevnuni.

Tað er av tí nógva, tí vanliga eru ikki meiri enn 10-15 fólk á stevnuni-uttan fjórðahvørt ár, tá ið grindaformenn skulu veljast.

Harumframt var sýslumaðurinn til staðar á stevnuni.

Ongar gæs

Try málið vóru til umrøðu á grannastevnu.

Eitt uppskot var til viðgerð um at tað skal verða loyvt aftur at hava gæs, sum tey høvdu fyrr.

Hildið verður, at tað serliga var hetta málið, sum dróg fólk á stevnuna

Tað vóru fólk, sum umboðaðu átta gyllin, ið høvdu lagt uppskotið fyri grannastevnu um at tað skuldi aftur verða loyvt at hava gæs.

Men mótsøðan ímóti gæsnum var so stór, at tað vóru bara hesir somu átta gyllinir, sum atkvøddu fyri uppskotinum.

Sostatt varð tað felt við stórum meiriluta.

Fyrr høvdu tey gæs í sóknini, men tær vóru avsgdar undir krignum og síðani hevur tað ikki verið loyvt at hava gæs.

Yvirhøvur hildu fólk, at tað stóðst ov stórt óskil av gæsnum, m.a. tí tað var ómøguligt at halda tær burtur úr bónum um summarið.

Hundarnir skjótast

Eitt annað mál, sum varð

lagt fyri stevnuna, var tann klassiski trupulleikin í Føroyum: Og tað er trupulleikin, ið stendst av, hundum, sum ganga leysir.

Sum aðrastaðni eru hundar, sum ganga leysir, ein stórir trupulleiki í Hvalba. Aftaná lívligt orðaskifti, varð avgjört á grannastevnu, at nú skal tað verða loyvt at skjóta hundar, sum ganga leysir, uttan ávaring.

Hinvegin var lítill áhugi fyri at skjóta haru.

Onkrir hagar vórðu bodnir út til haruskjóting, men tað komu ongi boð.

Grannastevnan skuldi eisini velja nýggja bygda-

nevnd.

Teir triggir, sum hava verið í bygðanævndini, Olaf Jacobsen, Manne Næs og Jákup Joensen, bóru seg allir undan afturváli.

Teir, sum vórðu valdir í bygðanævndina ístaðin fyri teir, vóru Eliesar Poulsen og Birgir Toft-heyggj, báðir úr Hvalba, og Sámál Poulsen úr Sandvík.

Í bygðakassanum eru 22.000 krónur. Nævndin umsitur ymisk mál sóknini viðvíkjandi t.d. at selja strandarettindini til beiti, selja sand o.s.fr.